

Портрети для НМТ з історії України

17. Ісмаїл Гаспринський

(1851-1914) Кримськотатарський та тюркський просвітитель, письменник, педагог, культурний та громадсько-політичний діяч. Один з засновників пантюркізму. Модернізатор традиційної ісламської культури кримських татар.

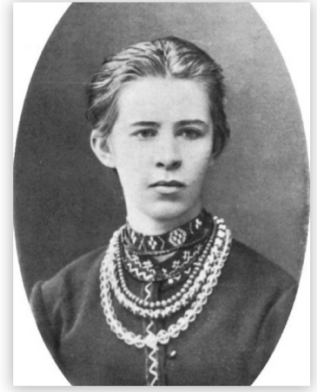
18. Іван Франко

(1856–1916) Український поет, учений, громадський діяч, член Наукового товариства ім. Т.Шевченка, один із засновників Русько-української радикальної партії, автор віршів «Каменярь», «Вічний революціонер», повісті «Захар Беркут», драми «Украдене щастя».

19. Агатангел Кримський

(1871—1942) Письменник, сходознавець, дослідник історії та літератури Ірану, Туреччини тощо, історик української мови та літератури, автор праць «Українська граматики», «Нариси з історії української мови», професор Київського університету, один із засновників УАН.

20. Леся Українка

(1871—1913) українська поетеса, прозаїк, драматург, автор поетичних збірок «На крилах пісень», «Думи і мрії», «Відгуки», драматичних поем «Осіння казка», «Кам'яний господар», «Лісова пісня» та ін.

21. Михайло Вербицький

(1815-1870) Український композитор, хоровий диригент, священник УГКЦ, громадський діяч, автор музики державного гімну України «Ще не вмерла Україна»

22. Микола Лисенко

(1842—1912) Український композитор, диригент, піаніст, автор опер «Наталка Полтавка», «Тарас Бульба», «Різдвяна ніч», творів на тексти Т. Шевченка «Музика до Кобзаря», «Гайдамаки», організатор щорічних шевченківських концертів.

23. Соломія Крушельницька

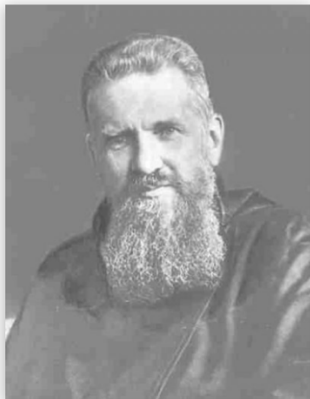
(1872—1952) Співачка, солістка Львівського оперного театру, виступала на оперних сценах театрів у Петербурзі, Кракові, Варшаві, Парижі, Мілані, виконала близько 60 партій в операх «Запорожець за Дунаєм», «Пікова дама», «Мадам Батерфляй» та ін., виступала с концертами, присвяченими пам'яті Т. Шевченка .

24. Микола Міхновський

(1873—1924) Громадсько-політичний діяч, основоположник українського націоналізму, автор брошури «Самостійна Україна»; ідеолог і провідник Братства тарасівців, засновник Української народної партії, один із лідерів Української демократично-хліборобської партії, член Братства самостійників;

25. Андрей Шептицький

(1865–1944) Церковний, культурний та громадський діяч, митрополит Української греко-католицької церкви, меценат, дійсний член Наукового товариства ім.Т.Шевченка. Метою життя митрополита була єдність Української Церкви та побудова Української Держави, "наділеної християнською душею".

26. Кость Левицький

(1859–1941) Громадський, політичний і державний діяч, один із засновників Української національно-демократичної партії, депутат австрійського парламенту та Галицького сейму, керівник Головної української (згодом Загальної української) ради, засновник і голова Національної Ради у Львові.

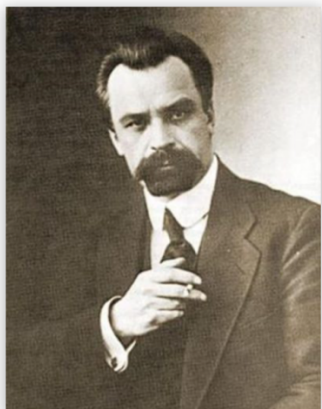
27. Дмитро Донцов

(1883–1973) Український політичний діяч, публіцист, літературний критик, ідеолог українського націоналізму, голова Союзу визволення України, автор праць, у яких обґрунтував необхідність політичної незалежності України.

28. Михайло Грушевський

(1866–1934) політичний і державний діяч, історик, голова Наукового товариства ім. Т. Шевченка, завідувач кафедри історії України Львівського університету, автор 10-томної «Історії України-Русі», один із співзасновників Товариства українських поступовців, голова Української Центральної Ради.

29. Володимир Винниченко

(1880-1951) Громадсько-політичний діяч, письменник, автор мемуарно-публіцистичного твору «Відродження нації», один із засновників УСДРП, голова Генерального секретаріату Української Центральної Ради, згодом Директорії УНР.

30. Павло Скоропадський

(1873–1945) Український державний і політичний діяч, генерал-майор, флігель-ад'ютант російського імператора Миколи II, учасник Першої світової війни, командуючий Першим українським корпусом, почесний військовий отаман Вільного козацтва, гетьман Української Держави (1918 р.)

31. Євген Петрушевич

(1863–1940) Український громадсько-політичний діяч, депутат австрійського парламенту та Галицького сейму, член Головної української (згодом Загальної української) ради, президент ЗУНР, після проголошення злуки УНР і ЗУНР — член Директорії, прихильник відновлення незалежності ЗУНР після підписання Варшавського договору 1920 р.

32. Симон Петлюра

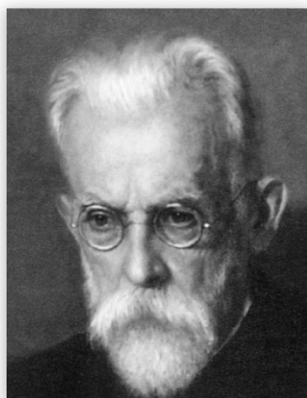
(1879–1926) Громадсько-політичний і державний діяч, публіцист, член РУП і УСДРП, автор статті «Війна і українці», член Української Центральної Ради, секретар військових справ першого українського уряду — Генерального Секретаріату, Головний отаман військ УНР (з листопада 1918 р.). Голова Директорії УНР (9 травня 1919 — 10 листопада 1920).

33. Нестор Махно

(1888–1934) Український повстанський отаман, один з лідерів анархістського руху. У січні 1919 р. розпочав боротьбу проти денікінців, військ Директорії і Антанти. Кілька разів шов на зближення з більшовиками. З кінця листопада 1920 р. до серпня 1921 р. Махно вів боротьбу проти більшовицької влади.

34. Володимир Вернадський

(1863–1945) Філософ, автор вчення про ноосферу і біосферу. Один із засновників Української академії наук (1918) та її перший президент. Засновник Національної бібліотеки Української держави в Києві (нині — Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського).

35. Олександр Довженко

(1894–1956) Письменник, кінорежисер, художник-ілюстратор, один із засновників української кінематографії, працював на Одеській кіностудії, Київській кінофабриці, створив фільми «Арсенал», «Звенигора», «Земля», «Поєма про море», автор книги «Зачарована Десна».

36. Євген Коновалець

(1891–1938) Український військовий і політичний діяч, керівник Галицько-Буковинського куреня Українських січових стрільців, полковник Армії УНР, ініціатор створення і голова Української військової організації, перший голова Проводу Організації українських націоналістів.

37. Августин Волошин

(1874–1945) Громадський, державний і культурний діяч, педагог, науковець, професор математики і фізики, автор понад 40 книг, здебільшого підручників і праць з педагогіки та психології; греко-католицький священник Мукачівської єпархії, 1938р. прем'єр-міністр автономного уряду Карпатської України, в 1939 р. став президентом цієї держави.

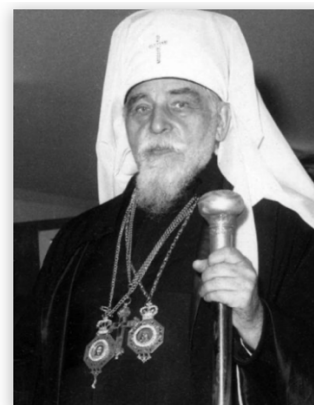
38. Степан Бандера

(1909–1959) Український політичний діяч, один із лідерів Організації українських націоналістів, противник польської політики «пацифікації», голова ОУН-Б, прихильник відновлення української державності.

39. Роман Шухевич

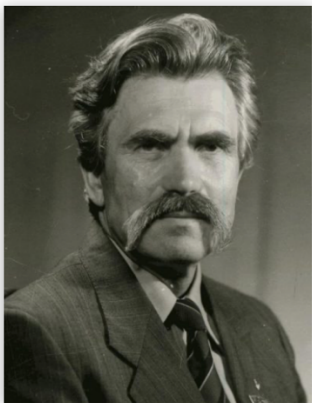
(1907–1950) Український політичний і військовий діяч, член Організації українських націоналістів (з 1929 р.), один із організаторів Карпатської Січі — збройних сил Карпатської України (1938 р.), головнокомандувач Української повстанської армії (1943–1950 рр.), голова Секретаріату Української головної визвольної ради (1943–1950 рр.).

40. Йосип Сліпий

(1892–1984) Український церковний діяч, ректор Львівської духовної семінарії, патріарх УГКЦ, звинувачений у «ворожій діяльності проти УРСР» і засуджений до 8 років ув'язнення (1945 р.), звільнений з ув'язнення й висланий за межі СРСР завдяки виступам відомих політичних діячів країн світу на його захист (1963р.).

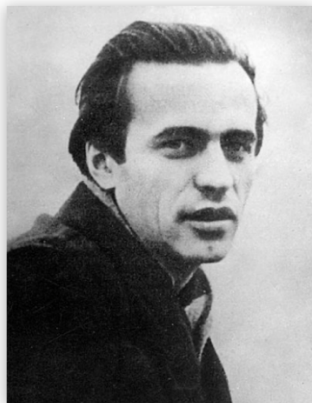
41. Левко Лук'яненко

(1927-2018) Український політичний і громадський діяч, адвокат, правозахисник, один із засновників Української робітничо-селянської спілки (1958 р.) й Української Гельсінської групи (1976 р.), засуджений за «антирадянську агітацію і пропаганду» до страти, згодом замінені ув'язненням, автор книги «Сповідь у камері смертників», автор Акту про незалежність України від 24 серпня 1991 р., балотувався на посаду Президента України, був народним депутатом незалежної України кількох скликань, Герой України

42. Василь Стус

(1938–1985) Український поет, літературознавець, літературний критик, представник «шістдесятників», учасник акції протесту у київському кінотеатрі «Україна» 1965 р., правозахисник, член Української Гельсінської групи, неодноразово заарештований і засуджений за «антирадянську агітацію і пропаганду», помер у таборі для політв'язнів, автор поетичної збірки «Дорога болю», лауреат Державної премії ім. Т. Шевченка (посмертно).

43. Василь Симоненко

(1935–1963) Український поет, прозаїк, журналіст, представник покоління «шістдесятників», «лицар українського відродження», автор збірок поезій «Тиша і грім», «Земне тяжіння», лауреат Державної премії ім. Т. Шевченка (посмертно).

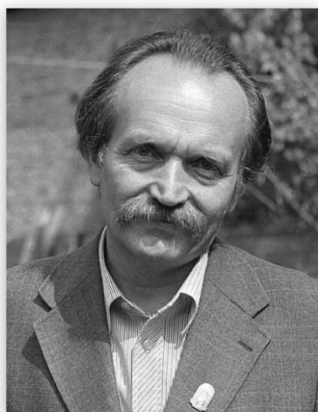
44. Іван Дзюба

(1931 р.н.) Літературознавець, громадський і політичний діяч. Участь у русі за незалежність України він розпочав ще у 1950-і роки. За гострі публіцистичні публікації й відкриті виступи на захист української інтелігенції, самвидавські матеріали, безпрецедентну працю «Інтернаціоналізм чи русифікація?» (1965) у 1972 р. був заарештований, у 2001 р. отримав звання Герой України.

45. Петро Григоренко

(1907 – 1987) Радянський генерал-майор, українець, правозахисник. Виступав на захист кримських татар та інших депортованих народів. У 1964 році за легальну правозахисну діяльність розжалуваний у рядові і позбавлений усіх державних відзнак. Перебував у радянських тюрмах, таборах і «психушках».

46. В'ячеслав Чорновіл

(1937–1999) Український політичний і державний діяч, журналіст, правозахисник, член Української гельсінської групи (1976 р.), неодноразово засуджений за «наклепницьку діяльність на радянський суспільний лад» до ув'язнення, голова Народного Руху України, народний депутат незалежної України, автор книг «Лихо з розуму», «Правосуддя чи рецидиви терору», Герой України.

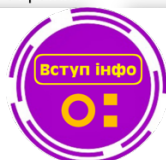
47. Сергій Параджанов

(1924–1990) Український і вірменський кінорежисер, народний артист УРСР, режисер фільму «Тіні забутих предків», «Колір гранату» тощо; учасник акції протесту проти масових арештів інтелігенції у 1960-ті рр., заарештований і засуджений до тривалого ув'язнення, лауреат Державної премії ім. Т. Шевченка (посмертно).

48. Іван Миколайчук

(1941 – 1987) український кіноактор, кінорежисер, сценарист. «Тіні забутих предків», «Пропала грамота», «Білий птах з чорною ознакою», «Вавилон ХХ»

49. Олесь Гончар

(1918–1995) Український прозаїк, публіцист, громадський і політичний діяч, учасник Великої Вітчизняної війни, голова правління Спілки письменників України, автор трилогії «Прапороносці», романів «Тронка», «Собор» (1968р.) тощо.

50. Леонід Кравчук

(1934 р.н.) Український політичний діяч. Перший Президент України після здобуття нею незалежності (1991—1994 рр.), Голова Верховної Ради України у 1990—1991 роках, Народний депутат України у 1990—1991 рр. та 1994—2006 роках, Герой України (2001 р.).

51. Леонід Кучма

(1938р.н.) Український політик, Прем'єр-міністр України з 13 жовтня 1992 р. до 21 вересня 1993 р., другий Президент України (19 липня 1994р. — 23 січня 2005р.).

52. Віктор Ющенко

(1954 р.н.) Український політик, голова партії «Наша Україна» (2005–2013 рр.), засновник та Голова Ради Інституту Президента Віктора Ющенка «Стратегічні ініціативи», третій Президент України (2005–2010 рр.), голова Національного банку України (1993–2000 рр.), Прем'єр-міністр України (1999–2001 рр.), лідер Помаранчевої революції.

53. Любомир Гузар

(1933-2017) Український релігійний діяч, патріарх-предстоятель Української Греко-Католицької Церкви (2001—2011).

54. Петро Порошенко

(1965 р.н.) Український державний та політичний діяч, п'ятий Президент України. Був народним депутатом України III, IV, V та VII скликань, секретарем Ради Національної безпеки і оборони України, міністром економічного розвитку та торгівлі України, міністром закордонних справ України, головою Ради Національного банку України.

